

2016-imut Aningaasanut inatsisissatut siunnersuut.

Aningaasanut inatsisissatut siunnersuut Partii Naleqqamiit imannak oqaaseqarfigissuarput.

Siullermik eqqaasitsissutigissuarput 2015-imut aningaasanut inatsit ukioq februarimi saqqummiunneqarmat, taamanikkut naalakkersuisut neriorsuutigaat 2016-imut aningaasanut inatsit 81 mio kr.inik sinneqartoorfiussasoq, kisianni tassa ukiup affaaluunnii qaangiutinngitsoq Naalakkersuisut siunniussaata uniorujussuarneqartoq takuvarput, tassa katillugit 146 mio kr. missaani missingersuutit uniorneqarput, tassami 2016-imut missingersuutit sinneqartoorfiunatik 65 mio kr.inik amingartoorfiussanngormata.

Aamma paasivarput aningaasaqarnermut Naalakkersuisoq aalisarneq pillugu inatsisissatut siunnersuutit naligninnaasumik oqaasertaani aalisarnermut Naalakkersuisoq isumasioqqaanngivillugu aalisartut amerlavallaarnerarlugit oqaaseqaateqarsimasoq, tamannalu aalisarnermut Naalakkersuisup tusagassiutitigut ilisarisinnaanngivillugu qisuariaateqarneratigut paasivarput. Taava Naalakkersuisut akornanni ataqatigiissarineq sumiippa ?

Partii Naleqqamiit aaliangiusimavarput, akitsuutit akileraarutilluunniit qaffanneqassanngitsut, tassa nalunngilluinnaratsigu, ullumikkut inuppasuaqartoq ulluinnarni inuuniarnermikkut angummanniapilooreeqisunik, minnerunngitsumillu aamma inupparujussuit, pingaartumik inuusuttut suliffissaqanngitsut amerlasoorujussuusut, inuit inissaaleqisut, inuit ilaqtariillu 2014-imi katillugit 139-it inigisaminniit anisitaasimapput, aamma inuit ilaqtariillu katillugit 398-it inigisaminniit anisitaanisaminnut ernumangaartut utaqqisinneqartut ukioq Naalakkersuisunut apeqquteqarnitsigut paasivarput.

Tassami Partii Naleqqamiit nalunngilarput inissaaleqineq inunnu ilaqtariinnullu qanoq toqqissisimananngitsigisoq aammalu suliffeqarniarnermut, suliffiullu paariniarneranut qanoq ilungersunarsinnaatigisoq, minnerunngitsumillu aamma ernumaneq, naalaaserlunnerlu inummut peqqinnanngilluinnartuusoq, ilami allaat toqqissisimannginneq, ernumaneq naalaaserlunnerlu napparsimalersitsisinnaasartut.

Taamaattumik nioqqutissanik akitsuusersueqqinnissamik, olie-mik akitsuinissamik imaluunniit akileraarutitigut qaffaanissamik naalakkersuisut siunniussaqaarsimanerat Partii naleqqamiit akuersaanngilluinnarparput, tamakku inuiaqatigiinni inuussutissarsiortunut inuppasuaarnullu kingunipilugisinnaasai nalunngilluinnaratsigit.

Qujanartumillumi akitsuusiiniarnerit tusarliunneqaannartulli Partii Naleqqamiit akerliulluta qisuariaateqarnitta kingorna inatsisartuut ilaasortat arlallit aamma naalakkersuisooqatigiit partiivineersut akitsuusiinissamik naalakkersuisut siunnersuutaannut isumaqataannginnertik kinguleriiaarlutik tusarliuttalermassuk, Partii Naleqqamiit isumalluarpugut.

Tassa maannamut qujanartumik paasinarsivoq aningaasanut inatsisissatut siunnersuummi akitsuutinik qaffaaniarnek imaluunniit akileraarutinik qaffaasinnaaneq inatsisartunit, pingaartumik aamma naalakkersuisooqatigiit partiivinit ataatsimoorfigineqanngitsoq.

Aamma Partii Naleqqamiit sinerissamut qanittumi aalisakkanik akitsuusiinikkut aalisartuniit katillugit 165 mio kr-inik Naalakkersuisut akileraarusiiniarnerat akuersaarsinnaanngilluinnarparput. Taakkualu saniatigut aalisartut piniartullu siunnersorneqartarnerannut aamma aalisartut ajutoornerup kingunerisaanik aallarteqqinnissamut, ineriartortiteqqinnissamullu aningaasaliissutit peerneqarnissaannik naalakkersuisut siunnersuuteqarnerat Partii Naleqqamiit isumaqatiginngilluinnarparput.

Aalisartunik piniartunillu nunatsinni napatitsisunik unerartitsinerit killilersuinerujussuillu Partii Naleqqamiit akuersaarsinnaanngilluinnarpavut.

Tassami kalaallit inuiaqatigiinni oqaluttuarisaaneq kingumut qivialaaraanni, inuiaqatigiinni neriorsorneqartarnerpassuit suli ullumikkumut innuttaasut ilaanniit eqqaamaneqartut matumuuna eqqaasitsissutigeqquneqarput, soorlu taamani

* EF-iusimasumiit nunarput aninialermat aalisartut piniartullu neriorsorneqarput, aquuteraat, aallaasit sorpassuillu akikillissasut –

* Suluusanillu mittarfiit sanaartorneqarnialermata, inuiaqatigiit kalaallit neriorsorneqarpugut angallanneq akikillissasoq,

* Namminersorneq eqqunneqarnialermat neriorsorneqarpugut akitsuutinik qaffaasoqassanngitsoq il.il.

Massakkut sumut killippugut – suut tamarmik akitsoraluttuinnarput, naak tamakku akikilliliinissamik neriorsuuterpassuit ? eqqaamasat tamakku ilaminiinnannguarai, kisianni soorunami nalunngilarput suna tamarmi akeqanngitsumik pineqarsinnaanngitsoq, kisianni inuiaqatigiinnik salloqittaasarnerit tamaanga killeqartariaqarput.

Maannakkut-aasiit akitsuutit suli amerlanerusut inuiaqatigiinniit aaneqarnissaat Naalakkersuisut siunnersuutigaat, tassa Naalakkersuisut siunnersuutaat naapertorlugu inuuniarneq suli akisunerulertussaavoq, minnerunngitsumik inuiaqatigiinni pissakinnerusunut ullumikkut angummanniapilooreertut eqqungaassapput, kisianni aamma qularnanngitsumik annernarnerpaamik eqqungaassapput inuit ilaqutariillu ineqarnermut, meeqqanullu tapiissutinik pissarsisinnaanngitsut, anaat ataatallu kisimiittut, ilinniartut allallu ilungersungaarlutik angummanniapilooreeqisut.

Tamakku ilaannanngui eqqaasitsissutigereerlugit allatut nalileruminaappoq, tassami allaanngilaq nunatsinni inuuniarnerup inunnut pissakinnerusunut aamma inunnut

akunnatsumik akissarsialinnut ulluinnarni inuuniarnerup angummanniapiloornerullu qanoq illoqinartiginera Naalackersuisut paasisimangikkaat, tassami tamanna arlalitsigut takussutissaqarluareemat, pingaartumik aamma ilinniartut anaanat ataatalu kisimiittut aamma eqqarsaatigalugit.

Tassami naatsorsueqqissaartarfiup kisitsisaatai aamma naalackersuisunit imaaliallaannarlugit takuneqarsinnaangaluartut naapertorlugit, nunatsinni inuiaqatigiit 62 %-ii angullugit ukiumut taamaallaat 200.000 kr-it tikiinnarlugit inuuniutissaqarput.

Uma ukiup aallartitallaarnerani kisitsisit Naalackersuisunut apeqquteqarnitsinni paasisutissiissutigineqartut naapertorlugit inuit ilaqutariillu katillugit 139-it 2014-imi inigisaminniit anisitaasimapput aammalu inuit ilaqutariillu 398-it inigisaminniit anisitaanissaminnut allattorsimaffimmiilereersimasut oqaatigineqarput. Maannakkut qularnangilaq inuit ilaqutariillu suli amerlanerusut inigisaminniit anisitaareerput.

Maannamut erseqqissumik ilisimangilarput ilaqutariit inigisaminniit anisitaasimasut aamma ilatariit inigisaminniit anisitaasussanngorsimasut qanoq amerlatigisunik meerartaqarnersut, kisianni aamma naalackersuisunut qanittukkut apeqquteqarnitsinni paasivarput september 2014 tikillugu meeqqat inuusuttuaqqallu 649-it angerlarsimaffiup avataanut inissinneqarsimasut taakkunungalu ukiumut katillugit 235 mio kr nit missaat pisortaniit aningaasartuutigineqartartut, kisianni aningaasartuutaannaalluunniit tassani qiviarutsigit, aperisariaqarpugut angerlarsimaffiit, angajoqqaallu ajornartorsiutillit meeqqap uternissaanut qanoq pitsaatigisumik sullinneqarpat ? aningaasaliissutaasartut meeqqanut angajoqqaanullu pitsaanerpaamik kinguneqartumik sullissineq anguniarlugu qanoq allannguisinnaavugut ?

Apeqqutit taamaattut Partii Naleqqamiit aamma eqqartorluarneqarnissaat assut soqutiginartippavut.

Siuliani oqaaseqarnitsinni ernumalluni inuunerup inuup peqqissusaanut sunniutipilugisinnaasai eqqaavagut, kisianni annerusumik eqqaanngilavut inissaarulluni sumiiffissaqannginnerup kingunipilui, tassami inuk ilaqutariilluunniit aaliangersimasumik inissaarukkaangamik, inuuniarnikkut atukkat atornareeqisut qaavatigut suli ernumaneq aammalu suliffeqarniarnikkut ajornartorsiutit, ajornerpaajutillugulu imigassamik ikiaroorartumik allanillu atornerluinermut nakkaattoorsinnaaneq inuiaqatigiinnut inunnullu ataasiakkaanut qanoq akisutigisinnaasoq Partii Naleqqamiit takorloorsinnaangatsigu pissutsit taamaannerat akuersaangilluinnarparput.

Utoqqalinersiaqalertarnermi ukiut qaffanniarneqarnerat Partii Naleqqamiit akuersaarsinnaangilarput, tassami suli ilaqarpugut inunnik sulerulussimanagerup kingunerisaanik suleqqinnissamut nukissaarussimasunik, taamaammallu utoqqalinersiuteqalernissaminnut utaqpeqqissinnaangitsunik, kisianni aamma nalunngilarput ilaqarluta 65-it angullugit ukioqalereersimangaluarlutik suli peqqissunik nukissalinnillu suleqqissinnaasunik .

Taamaammat Partii Naleqqamiit isumaqarpugut utoqqalinersiuteqalersinnaanermut ukiorititat qaffanngikkaluarlugit utoqqaat 65-inik ukioqalertussat sulinnarsinnaanerminnut periarfissinneqartariaqartut.

Partii Naleqqamiit utoqqartatta qaqugu inuiaqatigiinni sulereerlutik toqqisisimanartumik nuannersumillu utoqqalinissaat assorujussuaq pingaartipparput. Taamaammallu aamma utoqqaat, aappaasut isertitai apeqqutaatinnagit utoqqalinersiuteqalernissaat suleqataaffigerusupparput, kisianni Partii Naleqqamiit aamma assut pingaartipparput taama aqqiisoqassappat, tamanna utoqqarnut kingunipiloqartinneqassanngitsoq, tassa siusinnerusukkut takoreernikuungatsigu utoqqalinersiutit qaffaallanneqarmata, illuatungaartigut utoqqaat taamanikkut assigiinngitsutigut piiiaaffigineqartut, utoqqarnit iluarineqanneqisumik, taamaaliornikkullu qaffaaneringaluaq iluamik sunniuteqanngitsoorluni.

Taamaammat mianerisassat taamaattut tamaasa ilanngullugit sillimaffigineqarnissaat Partii Naleqqamiit piumasaraarput, tassa utoqqartatsinnut pitsaanerpaamik aaqqiissuteqarnissaq qulakkeerumallugu.

Siusinaartumik sulisinnaajunnaarnersiutillit tunngaviusumik 60-it inorlugit ukiullit ukiut tallimakkaarlugit naliliiffigineqartarnissaat tupinnartuliatut takorluunngilarput aamma pissusissamisuginnartussatut isumaqarfingaarput, kisianni-una inuit arlaatigut sapingallit peqqiilliuutillit ilami allaat ilai suliffinni aaliangersimasuni sulisinnaanngitsutut nalilikkat, arlaatigut sapingallit, tamakku ullulluunniit ilaannaanut sulilerseqqinniarneqarsinnaanerat takorlooruminaatsikkippat, tassami suliffissaqanngitsut inuit peqqissut 2.712-ut suliffissaqartinnagilluunniit inuit peqqiilliortut qanoq ilillugit sumilu sulilersissinnaanerat piffissarujussuarmik nukippassuarnillu atuiffigineqarsinnaasoq naatsorsuutigisariaqassangatsigu.

Soorunami sulerusuttut suliffissallillu periarfissanik taamaattumik atuisinnaanerat akornutissaqartinngilarput.

Kisianni siusinaartumik sulisinnaajunnaarnersiutillit ilaasa sulilerseqqinneqarnissaannik Naalackersuisut anguniagaqarnerat Partii Naleqqamiit piviusorsiorlutut isiginngilarput, tassami aggusti qaammat tikillugu suliffissaaleqisut nalunaarsorneqarsimasut katillugit 2.712-ippat, taakkunangalu affaasa missaat inuusuttuupput 18-34 tungaanut ukiullit.

Malungalugu suliffissaaleqisut nalunaarsorneqarsimasut. Tassami tusartaannarparput aamma inoqartoq suliffeqanngitsunik suliffissarsiuussisarfinnulluunniit nalunaarnej ajortunik, tamakkumita qassiuppat aamma qanoq inuuniuteqarpat ?

Tassami taama inuit ilaasa arlaatigut akornuteqarnertik pissutigalugu tamakkiisumik sulisinnaajunnaarsimasut sulilerseqqinniarneqarnerannut ilaatigut tunngavilersuutigineqarput, inuinngooq taakku pineqartut ilaat sulilaarsinnaanerminni aningaasarsiorpallaaqimmata ?

Ilami kina inuk inuulluallaarumalluni aningaasarsiornissaminut soqutiginnissannginnami ?
ajunngilaq inuit kikkulluunniit qanoq amerlatigisunik aningaasarsiorsinnaanerat
killilersorniarsariunnaarniartigu - inuit kikkulluunniit iluanaarnialeraangata

akornusiiniartarnersuit, naalleraaniarnerit allatulluunniit unititsiniaanerit – ilami allaat inoqatinut sinngasarnersuit, ingasaasilluni killilersuinerujussuit, inunnik susinnaajunnaarsitsisartut taamaatinniartigit. Inuit pisinnaasut aningaasarsiorniarlik, aatsaat taamaaliornikkut akileraarutitigit isertitat amerliartulissapput.

Taamaakkaluartoq tassa inuit tamakku pissakinnerusut Naalackersuisuniit akuersaarneqarsinnaanngilluinnartunik malersorniarneqarput, tassami utoqqaat siusinaartumillu sulisinnaajunnaarnersiutillit 2017-imiit aallartittumik sipaarniarfigineqarnissaat naalackersuisut siunnersuutigaat, tamannalu Partii Naleqqamiit akuersaarsinnaanngilluinnarparput.

Maannamut tamanit ilisimaneqarpoq kalaalerpassuit nunatta inuisa 1/3-ii danmarkimut nunanullu allanut nutserput maani nunatsinni ulluinnarni atugassarititaasut ilaatigut ajorluinnalersimammata.

Taamaattumik tupinnanngitsumillu utoqqarpassuit, ilami inuit aamma sulisinnaalluaraluartut iluatinnaruttortut danmark-imut “qimarratsippavut”.

Pissutsit taamaaliartornerat Partii Naleqqamiit akuersaarsinnaanngilluinnarparput, taamaattumik aamma naalackersuisut akitsuutininik assigiinngitsunik qaffaaniarnerat akuersaanngilluinnarparput.

Ineqarniarnikkut ajornartorsiutit imaannaanngitsut atuupput. Meeqqat inuusuttuaqqallu atugarliortinneqartut aammalu angerlarsimaffiup avataanut inissinneqarsimasut ilungersunartorujussuarnik ilaatigut atugaqarput.

Inuusuttorpassuit suliffissaqanngitsut, ilinniarfinnulluunniit ingerlariaqqinnissaminnut periarfissaqartinneqanngitsut amerlasoorujussuupput.

Tamakkuinnaalluunniit eqqarsaatigalugit Naalackersuisut akitsuutininik qaffaaniarnerat oqareernitsituut Partii Naleqqamiit akuersaanngilluinnarparput, aamma naatsorsuutingaarput inatsisartunut ilaasortat aamma naalackersuisooqatigiinneersut tusagassiutitigit akitsuutinut akerliullutik nalunaarsimasut taama nalunaaruteqarsimanertik aaliangiusimassangaat !

Partii Naleqqamiit isumaqarpugut akitsuutininik akileraarutinilluunniit qaffaanngikkaluarluta periutsinik assigiinngitsunik allannguinikkut aammalu inuussutissarsiutit aallulluarneqalernerisivut, minnerunngitsumillu nunatta avataanut niuernikkut pitsanngorsaanikkut aningaasat nunatta karsianut isertinneqarsinnaasut amerlisinneqarsinnaasut.

Aningaasarparujussuit maani nunatsinni sulisinneqarlutillu atorluarneqarsinnaangaluartut apeqqusiinngilluinnarluta nunatta avataanut ukiut tamaasa akiliutigisarpavut.

Namminesorlutik Oqartussa qarfiinaq eqqarsaatigalugu ukiut tamarluinnaasa sillimmasiinerinnarnut 90 mio kr-ingajaat akiliutigisarpavut.

2013-imi nunatta avataaniit siunnersuisartunik atuinitsinnut 205 mio kr-it atorsimavagut, 2014-imilu 162 mio kr –it aamma avataaniit siunnersorneqarnermut atorsimavagut.

Nukissiorfinni kiak atunngitsoortangarput ukiumut 39 mio kr-it missaani nalilik atunngitsoortarparput.

Suliffissaaleqisorpassuit saneqqutiinnarlugit ilaatigut sulisussanik ilinniarsimanngikkaluartunik tikisitsisarneq takornartaanngilaq. Pisortat suliassa qarfiini kalaallinik suliassa qartitsineq ilungersuunnerusariaqarparput.

Sulisitsisut Namminersortut maani nunatsinneersut suliassa qartinneqarnissaat pingaarnerutittariaqarparput.

Sanaartornerup iluani inissianik iluarsaassinissamik isaterinissanillu pilersaarut ukiuni pingasuni utaqqisinnaanngilarput. Suliata taamaattut piaarnerusumik aallartinneqartariaqarput, suliffe qarfiillu kalaallinik pigineqartut suliassanut taamaattunut salliutinneqartariaqarput !

Aalisakkanik piniakkanillu ingasaassisumik killilersuinersuarput qasukkartittariaqarparput, taamaaliornikkut aalisartut piniartullu inuussutissarsiornikkut aningaasarsiornikkullu periarfissaat inuiaqatigiinnut pitsaanagerusumik sunniuteqarsinnaanngoqqullugit.

Taamaaliornissamat suliffissanik amerlasuunik pilersitsinissaq pimoorullugu anguniarneqartariaqartoq Partii Naleqqamiit matumuuna kaammattuutingaarput.

Imeq sermerlu naammattorsuit nunarsuarmioqatitta ilarparujussuisa amingaatigisaat pigaaavut. Erngup nukinganic nukissiuuteqarnikkut nukerujussuaq pilersinneqarsinnaasoq avammut niuerutitut atorluarsinnaavarput.

Imerkik nilannillu nunatta avataanut tunisassiorneq pitsaanagerusunik aqqutissiuullugulu, nunat allat imermik tunitsivigisinnaasavut ujaratornerusariaqarpavut. Taamaamat erngup nukingatalu suli annerusumik aningaasarsiutitut atorneqarsinnaaneranut Naalakkersuisut piumassuseqannginnertik apeqquteqarnisigut akissutiminnik takutitsinerat Partii Naleqqamiit assut pakatsissutingaarput.

Maannakkutuummi uniinnarluta iliuseqanngikkutta “ammalortupalaap” iluani susinnaarpiarata qaaverusaaginnassuugut. Innuttaasullu kaasarfiimaqarpianngereersut kisiisa imaajarniaannarlugit. Pissuseq taamaattoq Partii Naleqqamiit qimakkusupparput.

Erngup erngullu nukingata atorluarneqarneruleranata saniatigut nunaqqativut ujarassiormerik soqutigisallit ujaqqanic pinnerasaasiassanik inuussutissarsiuteqalersinnaanerata inatsisitigut pitsaanagerusunik periarfissarsiuttariaqarpavut.

Aalisakkat piniakkallu nunatta avannarpasinnerusortaaniittut tunumiittullu aningaasarsiornikkut pitsaanagerumik atorluarniarnerusariaqarpavut.

Tunumi inuussutissarsiornikkut unittooqqasoqarpoq, puisip amia kimisi annerusumik isumalluugineqarpoq. Misileraarluni aalisarneq imaluunniit misileraasuusaarneq – tunumi inuussutissarsiornikkut suliffissaqartitsinermullu atorneqarnissaa pimoorunneqarneruniarli !

Inuit sulisinnaasut killilersuinerujussuup aqqani unerartiinnarnagit, nammineerlutik imminnut pilersorsinnaanerata atuutilersinneqaqqittariaqartoq Partii Naleqqamiit

isumaqarpugut, tassami qanga kalaallit imminnut tatigisut imminnullu pilersorluarsinnaasut
anersaavat tigoqqittariaqarparput !

Taama oqaaseqarluta suliap aappassanneerreqannginnerani aningaassaqaqarnermut
akileraartarnermullu ataatsimiititaliami suliarilluarneqarnissaa inassutingaarput.